

KEHTESTATUD
Laupa Põhikooli direktor
10.11.2020 käskkirjaga nr 12

LAUPA PÕHIKOOI

ÕPPEKAVA

SISUKORD

SISUKORD	2
1. ÜLDSÄTTED	4
Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	4
2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING -PÕHIMÕTTED	5
2.1. Põhihariduse alusväärtused	5
2.2. Põhikooli sihiseade	7
2.3. Pädevused	8
2.4. Õppimise käsitlus	13
2.5. Õpikeskkond	14
2.6. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes	15
2.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes	16
2.8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	16
3. TUNNIJAOTUSPLAAN, VALIKKURSUSED	17
3.1. Kohustuslikud ja valikõppeained	17
3.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti	18
4. LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED	19
5. LÕIMINGU KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED	20
6. LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED	20
7. PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED	20
7.1. Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted	20
7.2. Koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted	21
8. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS	22
8.1. Õppe ja kasvatuse korraldus	22
8.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus	22
9. HINDAMISE KORRALDUS	23
9.1. Hindamine	23

9.2. Kujundav hindamine.....	24
9.3. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine.....	24
9.4. Põhikooli lõpetamine	26
10. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	27
11. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	27
11.1. Hariduslike erivajadustega õpilased.....	27
11.2. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamisel ja juhendamisel.....	28
11.3. Tegevuste hierarhia käitumiskustega õpilase korral	30
12. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS.....	30
13. ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE JA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED.....	31
14. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	31

1. ÜLDSÄTTED

„Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 15 lõike 2 alusel

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- 1.1. Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kool koostab riikliku õppekava alusel kooli õppekava.
- 1.2. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- 1.3. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.
- 1.4. Kooli õppekavas on **üldosa** ja **ainekavad**. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.
- 1.5. Põhikooli kooliastmed on:
  - 1) I kooliaste – 1.-3. klass;
  - 2) II kooliaste – 4.-6. klass;
  - 3) III kooliaste – 7.-9. klass.
- 1.6. Kooli õppekava üldosas esitatakse:
  - 1) õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
  - 2) tunnijaotusplaan, valikkursused;
  - 3) läbivad teemad;
  - 4) lõimingu korraldamise põhimõtted;
  - 5) loovtöö korraldamise põhimõtted;
  - 6) projektide kavandamise põhimõtted;
  - 7) õppe ja kasvatuse korraldus;
  - 8) hindamise korraldus;
  - 9) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
  - 10) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
  - 11) karjääriteenuste korraldus;
  - 12) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
  - 13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING -PÕHIMÕTTED

2.1. Põhihariduse alusväärtused

2.1.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

2.1.2. Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

2.1.3. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2.1.4. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2.1.5. Laupa kooli **alusväärtused** on:

Väärikus – see on üldinimlike kõlbeliste väärtuste–tõekspidamiste (ausus, hoolivus, õiglus, lugupidamine enda ja teiste vastu, usaldus ja koostöö jt.) omamine; aupaklik suhtumine oma rahva keelde, kultuuri, ajalukku; oma riigi austamine; vabaduse, õigluse, solidaarsuse, demokraatia tunnustamine; erisuste sallimine; vastutustunde omamine; käitumine vastavalt headele tavadele.

Tegevused:

- õpilasomavalitsuse töö;
- teatrikülastused ja arutelud;
- klassijuhatajatundide temaatika;
- koostöö partnerkoolidega, suhtlus teiste riikide koolidega;
- kõlbeliste hoiakute ja väärtuste pidev kujundamine;
- kooli ühisüritused, kus suuremad toeks noorematele;
- viisakuse tähtsustamine.

Isamaalisus – see on austus oma riigi ja rahva vastu, selle riigi ja rahva ajaloo vastu; austus oma emakeele ja kultuuri vastu; patriotismi kasvatamine; õppimises ja ühisürituste kaudu rõhk eestlusel ja Eestimaal;

Tegevused:

- patriotismi kasvatavate ürituste korraldamine; traditsiooniline Eesti vabariigi aastapäeva tähistamine

- Eesti Vabariigi hümnid oskamine ja laulmine kooli ühisüritustel;
- sinimustvalge laualipp igasse klassiruumi;
- isamaalisust rõhutavate näituste korraldamine (lipunäitus jm.);
- omariiklust rõhutavad väljapanekud jm. (presidentide portreefotod jm.).

Keskkonnahoid – see on loodust ja ümbrust säästev käitumine; vastutustundlik suhtumine elukeskkonda, laste kaudu ka vanemate harimine, mõisa ja selle ümbruse austamine;

Tegevused:

- õuesõppe rakendamine;
- õppekäigud ja –matkad;
- õpitegevus looduskeskustes;
- loodusviktoriinid ja –konkursid;
- uurimusõpe;
- taaskasutustegevused (vanapaber, raamatulaat jm.);
- lindude ja loomade eest hoolitsemine (talvine toitmine jm.);
- energiasäästlik tegevus;
- looduskeskkonna kaardistamine;
- erinevad uurimisprojektid;
- koostöö partneritega;
- matkade, metsapäevade, fotokonkursside korraldamine.

Töökus, töökasvatus – see on tööarmastuse, kohuse– ja vastutustunde omamine. Arendada vastutustunnet ja käitumiskultuuri nii õppetunnis kui füüsilises töös; õpetada väärtustama ja hoidma teiste inimeste, oma vanemate ja vanavanemate tööga loodut.

Tegevused:

- töökasvatus koolis (kooliaed, park);
- koolipersonali abistamine;
- eelkutsõppes osalemine;
- taaskasutustegevused;
- töö– ja puhkelaager (TPL);
- karjääriõpe;
- traditsiooniline 7.klassi kohvik;
- õpetajate päeval õppetundide andmine õpilaste poolt.

Traditsioonide, sh mõisa eripära hoidmine – see on oma kooli – mõisakooli – eripära väärtustamine; kooli ja kodukoha ajaloo talletamine; järjepidevalt kestnud ürituste ja tavade jätkamine.

Tegevused:

- kodukoha ja kooli ajaloo uurimine (uurimustööd);
- ettevalmistus giiditööks;
- kooli– ja mõisalooga seonduvate trükiste koostamine;
- traditsiooniliste ürituste hoidmine tööplaanis (jüriöö, emadepäev jt.);
- ajaloostendid koolimajas;
- koostöö vilistlastega;

- vilistlastest lektorite kasutamine;
- kodu-uurimuslikud tööd.

Loomingulisus, loovus – see on originaalne ja eesmärgipärane tegutsemine; oskus ja võime oma teadmisi kombineeritult ja eesmärgipäraselt rakendada.

Tegevused:

- uurimuslikud tööd õppekavas;
- ringitöö;
- loomekonkursid;
- õpioskuste juurutamine,
- õpioskuste konkurssideks valmistumine;
- karjääriõpe;
- kool kui näituseruum (näituste eksponeerimine koolis);
- kontserttegevus koolimajas;
- innovatsioon koolis;
- osavõtt aine- ja loomekonkurssidest;
- klassidevahelised tööd.

2.2. Põhikooli sihiseade

2.2.1. Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

2.2.2. Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

2.2.3. Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2.2.4. Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

2.2.5. Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

2.2.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2.2.7. Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.3. Pädevused

2.3.1. Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või –valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad **üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.**

2.3.2. **Üldpädevused** on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.3.3. Üldpädevused on:

KULTUURI- JA VÄÄRTUSPÄDEVUS

- 1) suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast;
- 2) tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega;
- 3) väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- b) käitub loodust hoidvalt;
- c) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvaste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- b) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- c) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule;
- b) Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- c) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

- d) suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist

SOTSIAALNE JA KODANIKUPÄDEVUS

- 1) suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
- 2) teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;
- 3) teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
- 4) aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- b) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- b) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.

ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS

- 1) suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- 2) järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- b) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve; oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- c) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- b) väärtustab tervislikku eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.
- b) omab ettekujutust oma võimetest ja võimalustest ning nende realiseerimisest karjääritee kaudu

ÕPIPÄDEVUS

- 1) suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet;
- 2) planeerida õppimist ning seda plaani järgida;
- 3) kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;
- 4) analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- b) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- b) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) saab aru elukestva õppe vajalikkusest; on teadmishimuline, oskab õppida ja leida infot edasiõppimisvõimaluste kohta
- b) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- c) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- d) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

SUHTLUSPÄDEVUS

- 1) suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- 2) lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- 3) kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- 4) väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- b) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- b) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel

keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;

- c) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- d) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- b) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.

MATEMAATIKAPÄDEVUS

- 1) suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- b) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;
- c) oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) suudab lahendada igapäevaeltu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.

ETTEVÕTLIKKUSPÄDEVUS

- 1) suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- 2) näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi;
- 3) seada eesmärged ja neid ellu viia;
- 4) korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- a) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- a) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- a) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale

vastutuse oma tegude eest;

b) on teadlik tööturu muutlikkusest ja valmis neile muutustele reageerima

DIGIPÄDEVUS

- 1) suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutavas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- 2) leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust;
- 3) osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- 4) kasutada probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid; suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;
- 5) olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- 6) järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Toetavad tegevused:

1. Digitehnoloogia on integreeritud õppeprotsessi, toetatakse õpilaste endi digiseadmete kasutust.
2. Õpitarkvara kasutamine aine või ainevaldkonna teadmiste ja oskuste omandamiseks on esitatud ainekavades.
3. Informatsiooni asjakohasuse ja usaldusväarsuse hindamine on olulisel kohal uuriva õppe metoodikates.
4. Autoriõiguse küsimusi käsitletakse iga loomingulise tegevuse juures õppetöö osana.
5. Digikogukondades tegutsemine on väärtuskasvatuse üks teemadest.
6. 3., 6. ja 7. klassi informaatikatund tagab kõigile digitaalse kirjaoskuse, sealhulgas oskuse kujundada õpilase enda e-õppekeskkond.

Esimese kooliastme lõpus õpilane

Teise kooliastme lõpus õpilane

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane

2.3.4. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava **valdkonnapädevuse** kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

2.3.5. Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsed;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

2.3.6. Ainekavades esitatakse klassiti õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tagasisidet.

2.4. Õppimise käsitus

2.4.1. Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks.

2.4.2. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.

2.4.3. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.

2.4.4. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.

2.4.5. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus.

2.4.6. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus. Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

2.4.7. Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

2.4.8. Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervise seisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemethodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust;

2.5. Õpikeskkond

2.5.1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

2.5.2. Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

2.5.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
- 6) hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 7) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 8) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 9) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;

- 10) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 11) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 12) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 13) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

2.5.4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- 1) kasutatavate ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega; tehnoloogiat ajakohastatakse vastavalt võimalustele
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

2.5.5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

2.5.6. Distantõpet võib rakendada ainult äärmiselt vajadusse korral ja nii väikesele osale õpilastest, kui vajalik. Võimalusel ei rakendata distantõpet I ja II kooliastmes. Distantõppe korraldusel lähtutakse õpilaste nädalakoormusest ja vajadusel kohandatakse tunniplaani. Distantõppe aeg ei ületa 10 päeva, kui Koolipidaja ja Terviseamet pole otsustanud teisiti. Distantõppe ajal tagatakse õpilastele juhendatud õpe.

2.6. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

2.6.1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;

- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.6.2. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

2.6.3. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

2.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

2.7.1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.7.2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

2.8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

2.8.1. Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

3. TUNNIJAOTUSPLAAN, VALIKKURSUSED

3.1. Kohustuslikud ja valikõppeained

3.1.1. Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel;
- 3) matemaatika: matemaatika;
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- 6) kunstained: muusika, kunst;
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

3.1.2. Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- 1) informaatika ainekava;
- 2) karjääriõpetuse ainekava;

3.1.3. Valikainete valimise põhimõtted:

- 1) valikainete valiku teeb kool, lähtudes kooli võimalustest;
- 2) valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu.

3.1.4. Valikainena õpitakse informaatikat 3., 6. ja 7.klassis ning karjääriõpetust 9.klassis.

3.1.5. Alates 3.klassist õpitakse A-võõrkeelena inglise keelt. Alates 5.klassist õpitakse B-võõrkeelena vene keelt. Tavajuhtudel ei moodustata võõrkeelte õppimiseks keelerühmi, vaid terve klass õpib sama võõrkeelt.

3.1.6. Kehalist kasvatust õpetatakse eraldi poistele ja tüdrukutele alates 4. klassist.

3.2. Tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti

RÕKi tunnijaotusplaani

Õppeaine	Klass			Kooli-aste	Klass			Kooli-aste	Klass			Kooli-aste
	1.	2.	3.		4.	5.	6.		7.	8.	9.	
Eesti keel	7	7	7	21	5	3	3	11	2,5	2	2	6,5
Kirjandus				0		3	2	5	2	2	2	6
Matemaatika	4	5	5	14	5	5	5	15	5	4	4	13
A-võõrkeel			3	3	4	4	3	11	4	3	3	10
B-võõrkeel				0		1	3	4	3	3	3	9
Loodusõpetus	2	1	1	4	2	2	3	7	2			2
Geograafia				0				0	1,5	2	2	5,5
Bioloogia				0				0	1	2	2	5
Keemia				0				0		2	2	4
Füüsika				0				0		2	2	4
Ajalugu				0		2	2	4	2	2	2	6
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
Kunst	2	2	1	5	1,5	1	1	3,5	1	1	1	3
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	2	2	5	1,5	2	2	6	2	2	1	5
Informaatika			1				1		1			
Muusika	2	2	2	6	2	2	1	5	1	1	1	3
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Nädalakoormus	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94

4. LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

4.1.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

4.1.2. Läbivad teemad realiseeruvad:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimalusel koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

4.1.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime

kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

5. LÕIMINGU KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED

5.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

5.2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning –viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

6. LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED

6.1. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm.

6.2. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

6.3. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele

6.4. Loovtöö täpsem kirjeldus on kirjas „Laupa kooli loovtööde vormistamise juhendis“ ja „Laupa kooli kirjalike tööde vormistamise juhendis“.

7. PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

7.1. Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted

7.1.1. Ülekoolilisi projekte kavandatakse lähtudes kooli arengukavast, põhieesmärkidest, väärtustest, traditsioonidest ja huvitegevusest.

7.1.2. Kavandatud projektid on sätestatud kooli üldtööplaanis, lähtuvalt õppeaasta eesmärkidest.

7.1.3. Igal õpetajal on õigus projekte algatada ja projektijuhiks olla. Projekte võivad algatada ka õpilased läbi õpilasesinduse. Võimalusel kaasatakse projektides osalema lapsevanemaid.

7.1.4. Ülekoolilised projektid toetavad üldpädevuste ja läbivate teemade omandamist.

7.1.5. Ülekoolilised projektid on:

- keskkonnaprojektid;
- mälumängud;
- mardilaat, kadripidu;
- kodanikupäev;
- adventiaja tähistamine;
- joonistuskonkursid;
- fotokonkursid;
- spordipäevad.
- karjäärpäev, töövarjupäev 9.kl.

7.2. Koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

7.2.1. Koolidevahelistes projektides osalemiseks tehakse koostööd naaberkoolide ja sõpruskoolidega.

7.2.2. Koolidevaheliste projektide eesmärgiks on:

- 1) õpilaste ja õpetajate silmaringi laiendamine,
- 2) kogemuste saamine,
- 3) teineteiselt õppimine.

7.2.3. Koolidevahelistes projektides eelistatakse traditsiooniliselt toimunud ettevõtmisi.

7.2.4. Traditsioonilised koolidevahelised ettevõtmised on:

- rahvusvahelised projektid;
- maakonna õpilaste lauluvõistlused;
- maakonna tantsu- ja laulupidu;
- maakonna spordivõistlused;
- Liikuma kutsuva kooli ettevõtmised
- maakonna õpioskuste ja ainete olümpiaadid;
- maakonna ja üleriigilised konkursid;
- vanapaberi kogumine;
- „Hoi metsa!“;
- Rohelise lipu kool
- JÄVI.

8. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS

8.1. Õppe ja kasvatuse korraldus

8.1.1. Kool lähtub põhimõtetest, et:

- 1) kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- 2) õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- 3) kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

8.1.2. Õppe- ja kasvatustegevus toimub traditsioonilise klassiõppena (kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel). Ainetundide jaotus klassiti määratakse tunnijaotusplaanis.

8.1.3. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna.

8.1.4. Õpilaste maksimaalne nädalakoormus põhikooli klassides on:

- 1) 1. klassis – 20 õppetundi;
- 2) 2. klassis – 23 õppetundi;
- 3) 3. ja 4. klassis – 25 õppetundi;
- 4) 5. klassis – 28 õppetundi;
- 5) 6.- ja 7. klassis – 30 tundi;
- 6) 8.- ja 9. klassis – 32 õppetundi.

8.1.5. Kooli õppe ja kasvatuse korraldus on reglementeeritud „Laupa kooli kodukorras“ ja „Laupa Põhikooli põhimääruses“.

8.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

8.2.1. Õppeaasta algab 1. septembril kui pole määratud teisiti. Õppeperioodi pikkuseks on 175 päeva.

8.2.2. Kooli õppetöö toimub päevases õppevormis.

8.2.3. Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, trimester, poolaasta, õppeaasta.

8.2.4. Õppeaastas on kolm trimestrit.

8.2.5. Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilase nädalakoormus õppetundides on määratud tunnijaotusplaanis riiklikust õppekavast lähtuvalt.

8.2.6. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg fikseeritakse ainekavas ja õpetaja töökavas.

8.2.7. Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse antud õppeaasta tunniplaanis.

8.2.8. Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestab kool õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana (nt rahvusvahelises spordilaagris viibiv õpilane; koduõppel olev õpilane) tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

9. HINDAMISE KORRALDUS

9.1. Hindamine

9.1.1. Hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (RTI, 05.07.2010, 41, 240) ja Põhikooli riiklikust õppekavast (RTI, 14.01.2011, 1).

9.1.2. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

9.1.3. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

9.1.4. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

9.1.5. Ainekavas kirjeldatud õpitulemusi hinnatakse alates 2.klass II poolaastast numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis. 1. klassis ja 2.klassi I poolaastal kasutatakse sõnalisi hinnanguid, mille põhimõtted sätestatakse ainekavades.

9.1.6. Iga aineõpetaja fikseerib oma hindamise põhimõtted klassi töökavas, mis peab vastavuses olema kooli õppekava nõuetega.

9.1.7. Koolis on kasutusel e-päevik ja I kooliastme õpilastel õpilaspäevik. Õpilasele, kelle vanemal puudub e-kooli kasutamise võimalus või kellel on mõnes õppeaines hinne „nõrk“ või „puudulik“ saadetakse kord trimestris klassijuhataja poolt koju väljaprintitud hinneteleht, mille õpilane tagastab klassijuhatajale vanema allkirjaga.

9.1.8. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta vähemalt kolm korda õppeaastas e-kooli ja klassitunnistuse kaudu ning vähemalt üks kord aastas arenguvestlusel.

9.1.9. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Laupa Põhikooli kodukorras.

9.2. Kujundav hindamine

9.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

9.2.2. Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

9.2.3. Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

9.2.4. Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

9.2.5. Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

9.2.6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi.

9.3. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

9.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viiepalli süsteemis.

9.3.2. Kokkuvõttev hinne on koolis õppeaine trimestri- ja aastahinne.

9.3.3. Perioodihinne pannakse välja trimestri lõpul sel trimestril saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

9.3.4. Hindamine viiepallisüsteemis:

- 1) hindegaga „5“ („väga hea“) hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „5“, kui õpilane on saanud 90- 100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 2) hindegaga „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „4“, kui õpilane on saanud 75- 89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 3) hindegaga „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „3“, kui õpilane on saanud 50- 74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 4) hindegaga „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „2“, kui õpilane on saanud 20- 49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 5) hindegaga „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „1“, kui õpilane on saanud 0-19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 6) e-Koolis tähistab „0“ sooritamata tööd.

9.3.5. Sõltuvalt töö raskusastmest ja arvestades õpilase individuaalsust on õpetajal lubatud muuta hindedkaalat $\pm 5\%$.

9.3.6. Lubatud on kasutada õpilase motiveerimiseks hindamisel märki „+“ ja „-“. Lubatud on ka hinnangud „arvestatud“ ja „mittearvestatud“

9.3.7. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

9.3.8. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

9.3.9. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

9.3.10. Õpilasele, kelle perioodihinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt. logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

9.3.11. Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

9.3.12. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

9.3.13. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

9.3.14. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

9.3.15. Sätetatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

9.4. Põhikooli lõpetamine

9.4.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

9.4.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

9.4.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitudemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

10. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

10.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitudemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

10.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

10.3. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

10.4. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.

11. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

11.1. Hariduslike erivajadustega õpilased

11.1. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemal viibimine või kooli õppekeele

ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

11.2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

11.3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.

11.4. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib põhikool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

11.5. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

11.2. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamisel ja juhendamisel

11.2.1. Märkamine

Õpilase esmane abistaja ja tema erivajaduse märkaja on õpetaja. Lisainfot lapse senise arengu kohta saab õpetaja lapsevanemalt.

Kõikidele õpilastele on võimaldatud õpiabi pikapäevarühma ja/või konsultatsioonitundide näol. Kui õpilane ei suuda vaatamata tunnivälisele abile täita õppekava nõudeid, seab õpetaja/klassijuhataja õpilasele sisse vaatluskaardi. Vaatluskaardi saamiseks pöördub õpetaja õppealajuhataja poole.

11.2.2. Õpilase individuaalse arengu kaart

Õpilase IAK täitmisel osalevad klassijuhataja ja aineõpetajad, vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste. Kaardid on asjaomastele isikutele kättesaadavad elektrooniliselt. Vaatluse tulemustest teavitatakse lapsevanemaid, tutvustamaks kooli võimalusi õpiraskuse ületamiseks.

11.2.3. Kõneravi

Kõneravi vajavad õpilased, kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohase normiga võrreldes aeglasemalt või raskendatult. Vajadusel suunatakse laps kõneraviks spetsialistide poole.

11.2.4. Õpiabi

Õpiabi eesmärgiks on toetada õpilaste arengut ja aidata kaasa põhihariduse õppekava

omandamisele. Õpiabi on mõeldud lastele, kes vajavad tähelepanu, taju, mälu ja mõtlemise treeningut, funktsionaalse lugemisoskuse parandamist ja õpioskuste juhendamist. Õpilastele määrab õpiabi õppenõukogu aineõpetajate ja/või klassijuhataja ettepanekul.

Õpiabi algatamisel vanema poolt esitab lapsevanem kirjaliku avalduse direktorile.

Õpiabi rakendamiseks vajalikud dokumendid:

1. õpilase arengut kajastavad materjalid (vaatluskaart, arsti soovitus);
2. õpiabis olevate õpilaste nimekiri, mille on kinnitanud õppenõukogu;
3. õpiabirühma tööplaani (soovitavalt kuude kaupa);
4. õpiabirühma tunniplaani ja õpetaja töögraafik.

Õppenõukogu otsusest teavitatakse lapsevanemat kirja teel.

Õppenõukogu otsuse vaidlustamiseks või õpiabist keeldumiseks kirjutab lapsevanem 10 päeva jooksul sellekohase kirjaliku avalduse direktorile.

Õpiabi töö dokumenteerimiseks ja lapse arengu jälgimiseks seatakse õpiabirühma jaoks sisse päevik.

11.2.5. Individuaalne õppekava

Kui eelpoolnimetatud meetmed pole andnud soovitud tulemusi, tuleb õpilasele koostada edukamaks edasijõudmiseks individuaalne õppekava (edaspidi IÕK). IÕK koostamisest võtavad osa kõik lapsega tegelevad inimesed: klassijuhataja, aineõpetaja, parandusõppe/koduõppe õpetaja, lapsevanemad. Olenevalt ainekogusest ja vastavalt vajadusele kaasatakse IÕK koostamisse ka logopeed ja/või psühholoog. Tavaliselt on IÕK vajalik teatud õppeaines tekkinud raskuste ületamiseks.

Kui õpilane vajab IÕK-d paljudes õppeainetes, on tõenäoliselt tegemist püsiva õpiraskusega. Sellisel juhul tuleb õpilane suunata Rajaleidja nõustamismeeskonda, et talle määrataks sobivaim haridustee jätkamise viis.

11.2.6. Kokkuvõtte tegemine õpiabi tõhususest ja lapsevanema teavitamine

Lapse arengu jälgimiseks täidab õpiabiõpetaja õpiabi päevikut.

Kord poolaastas toimub nõupidamine, millest võtavad osa hariduslike erivajadustega (HEV) õpilastega tegelevatest spetsialistid ja kooli juhtkonna esindaja. Nõupidamisel annavad õpiabi õpetaja ja muud spetsialistid ülevaate lapse arengust, otsustavad kasutuses olevate meetmete tõhususe üle, teevad ettepanekuid uute meetmete rakendamise kohta ning õpilase suunamiseks eriarstile.

Vajadusel suunatakse õpilane Rajaleidja nõustamismeeskonda. Klassijuhataja teavitab tugisüsteemi tõhususest ja eelnimetatud nõupidamise otsusest lapsevanemat. Vajadusel kutsutakse lapsevanem nõupidamisele.

11.2.7. Eriarstile suunamine

Eriarstile suunamise soovitus teeb lapsevanemale teatavaks klassijuhataja. Samas teavitatakse lapsevanemat iseloomustuse koostamise vajadusest ja lepatakse kokku selle eriarstile edastamise küsimus.

Lapsevanema nõudmisel väljastatakse lapsevanemale õpilase pedagoogilis- psühholoogiline iseloomustus, mille koostab klassijuhataja. Vajadusel abistavad teda muud spetsialistid. Iseloomustuses tuuakse välja probleem, mille pärast otsustas tugisüsteemide nõupidamine õpilase eriarstile saata.

11.2.9. Koduõpe

Eriarsti või perearsti ning nõustamismeeskonna otsusega määratakse vajadusel koduõppe.

11.2.10. Psühholoog

Psühholoog külastab kooli kaks korda kuus. Ta nõustab klassijuhatajaid ja abistab õpilase individuaalsuse väljaselgitamisel. Vastavalt vajadusele osaleb psühholoog HEV vestlusringides ja nõustab lapsevanemaid HEV küsimustes.

11.2.11. Andekas laps ja erivajadus

Andeka lapse erivajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad ja klassijuhataja, vajadusel kaasatakse psühholoog. Andekale õpilasele antakse ainetunnis lisatööd, soovitatakse osalemist aine- või huviringis, suunatakse võistlustele, aineolümpiaadidele, konkurssidele, TÜ teaduskooli kursustele.

11.3. Tegevuste hierarhia käitumisraskustega õpilase korral

11.3.1. Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisraskused, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis, siis tuleb rakendada vastavaid meetmeid. Koolis järgitakse käitumisraskustega õpilaste juhendamisel ja mõjutamisel järgnevat tegevuste hierarhiat:

- 1) distsipliiniprobleemide lahendamise võtete kasutamine õppetunnis;
- 2) tunnikülustuslehega olukorra fikseerimine koos hilisema vestlusega;
- 3) vestlused õpilasega (individuaalselt või kaasatud isikutega);
- 4) vanema informeerimine olukorrast;
- 5) õpilase ajutine tunnist kõrvaldamine;
- 6) tunnist kõrvaldamine individuaalse õppekava alusel, mille kohaselt saab õpilasele kehtestada erineva õppekorralduse. Toimub kas vanema taotlusel või õppenõukogu otsusel (vanema nõusolekul);

12. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

12.1. Karjääriõppe eesmärgiks arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

12.2. Kool- teeb koostööd Järvamaa Töötukassaga.

12.3. Karjääriõpetuse tundides 9. klassis (kokku 35 tundi)

- 1) õpitakse tundma isiksuseomadusi;
- 2) arendatakse suhtlemis- ja koostööoskusi;
- 3) kujundatakse adekvaatset enesehinnangut;
- 4) saadakse teadmisi haridusvõimaluste ja oma võimete seostest;
- 5) saadakse teadmisi töömaailmast, mis aitavad teha teadlikke valikuid;
- 6) arendatakse karjääriplaneerimise oskusi;
- 7) õpitakse kasutama erinevaid karjääriinfoallikaid.

12.5. Veebruaris toimub 8.kl. õpilastele koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega eelkutsõpe.

12.6. Tunniväliliste tegevustena toimuvad temaatilised näitused, karjääripäevad kogu koolile ja töövarjupäev 9.klassi õpilastele.

13. ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE JA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED

13.1. Õppetegevuse planeerimise, seire ja õpetamise sisu läbimõelduse eesmärgil koostab õpetaja ainekava järgi õpetaja töökava, mis on kooskõlas kooli õppekavaga ning vastama tunnijaotusplaanile.

13.2. Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö tunnis. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Töökava koostatakse poolaastate kalenderplaanina.

13.4. Vastavalt ainekavadele teevad ühe klassi aineõpetajad koostööd, mis sisaldavad ainete lõimingu;
projektipäevi;
õppekäike koos tööülesannete ja hilisema analüüsiga näituste ja kontsertide korraldamist;
koostööd lapsevanematega.

14. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.